

**PSZICHOTERÁPIA ÉS REHABILITÁCIÓ
A GYERMEKELLÁTÁSBAN
A SPECIÁLIS SZÜKSÉGLETŰ
GYERMEKEKKEL VÉGZETT
VIZSGÁLATOK TÜKRÉBEN**

Dr. Nagy Beáta

2007

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	9
2. A szocializáció folyamata	13
2.1. Megzavart szocializáció.....	14
2.2. Hiányos szocializáció.....	15
2.3. Traumák a szocializáció során	17
2.4. Biológiai sérülések okai a szocializáció folyamatában.....	21
3. A „speciális szükséglet” fogalmának meghatározása	23
3.1. Speciális szükségletű gyermek érkezése a családba	24
3.2. Sérült anya–gyermek kapcsolat alakulása az anya szempontjából.....	26
3.3. A sérült anya–gyermek kapcsolat alakulása a gyermek szempontjából	27
3.4. A testvér helyzete a speciális szükségletű gyermeket nevelő családokban	28
4. A rehabilitáció	31
A rehabilitáció komplexitása és a folyamatjellege	31
4.1. A rehabilitáció részterületei.....	32
4.2. A rehabilitációs pszichológia mint az alkalmazott pszichológia része	33
4.3. A terápiás kapcsolat pszichológiai kérdései	36
4.4. A team-munka pszichológiai kérdései.....	36
5. A korai fejlesztés meghatározása	39
5.1. A korai fejlesztés célja	39
5.2. A korai fejlesztés legfontosabb alapelvei napjainkban	40
5.3. A korai felismerés folyamata, a prevenció jelentősége.....	41
6. A speciális szükségletű gyermekek célcsoportjaival végzett vizsgálatok eredményeinek bemutatása	43
6.1. A Bayley-II. bébiteszt adaptálása.....	44
6.2. Magatartási és viselkedési jellegzetességek extrém kis születési súlyú (<1.000 g) koraszülött gyermekeknél 8-11 éves korban.....	56
6.3. Gyermekkori pszichés problémák művesekezelés alatt.....	60
6.4. Személyiségváltozás a krónikus veseelégtelenség különböző stádiumaiban	64
6.5. Tartósan sérültek csoportja.....	67
6.6. A speciális szükségletű gyermekek csoportjaival végzett vizsgálatok tanulságai.....	68

7. A speciális szükségletű csoportok iránti attitűdök vizsgálata	71
7.1. Vizsgálati kérdésfelvetés	71
7.2. Az attitűd-kérdőív kialakítása	71
7.3. A vizsgálati minta leírása	73
7.4. A vizsgálat feldolgozása	73
7.5. A társas kapcsolatok alakulása sérült gyermeket nevelők esetében	74
7.6. A sérült gyermekek jövőjével kapcsolatos vélemények elemzése	76
7.7. Kultúrközi összehasonlítás	83
7.8. Az attitűd-vizsgálat eredményeinek összefoglalása	86
8. Szűrőprogram a fejlődési zavar felmérésére: DENVER-II. teszt	89
9. A pszichoterápiás csoportok tapasztalatai, a szemléletváltás pszichoterápiás elemei a rehabilitációban	93
9.1. Bazális stimuláció	93
9.2. Kreatív terápiás gyerekcsoportok létrehozása	94
9.3. Szülőcsoport tapasztalatai „Sivatagban nyíló virág” – sérült gyermek a családban	96
9.4. A zeneterápia definíciója	103
9.5. A zeneterápia hatása a sérült gyermek személyiségére	110
10. Összegzés	113
Felhasznált irodalom	115
MELLÉKLETEK	121
1. sz. melléklet	121
2. sz. melléklet	122
3. sz. melléklet	124
4. sz. melléklet	125